

Major gšt. František Papoušek:

Motorisace a mechanisace armády.

(Pokračování.)

II.

Použití motorisovaných a mechanisovaných jednotek pro boj.

V této stati se zmíním o strategické a taktické pobyblivosti motorisovaných a mechanisovaných jednotek, o strategickém a taktickém jich použití, a to podle teorie a praxe.

A. Pohyblivost motorisovaných a mechanisovaných jednotek, t. j. schopnost rychle se přemísťovat na velké vzdálenosti od armády k armádě jest charakterisována možnostmi provést přesun do 150—200 km během 24 hodin. Jsou-li k dispozici alespoň dobré komunikace, jsou výhody na straně motorisovaných jednotek (auta kolová), nejen co se týká délky denních přesunů, ale i nepřetržitosti pochodů (počtu denních přesunů). Při špatných cestách budou naopak větší výhody na straně mechanisovaných jednotek (vozidla na pásech), avšak vliv špatných cest na tato vozidla a na jejich mechanické vlastnosti bude vyžadovati častějších prohlídek motoru, častějšího generálního čištění motorů a páسů. Nelze opomíjeti to, že se dobrý morální i fyzický stav bojovníků a tím i bojový duch i při dlouho trvajících pochodech uchová lépe u motorisovaných jednotek než u mechanisovaných, zvláště pak u takových.

Vezmeme-li za základ rychlost pohybu motorisované jednotky po silnici udržované cestě a polní cestě za příznivého počasí 25, 20 a 12 km/1 h., zmenšuje se při nočním pochodu rychlost při jízdě se světly o 50% a bez světél nebo s přitlumenými světly až o 70%.

Technické zvláštnosti motorisovaných a mechanisovaných jednotek vyžadují velmi pečlivé organizace pochodu, zvláště pak nočního. Motorisované jednotky se liší od obyčejných vojsk nejen technickým vybavením (motor), ale i tím, že od nich můžeme požadovati dvojnásobný až trojnásobný výkon a vypětí fyzických sil.

Největší strategická pohyblivost motorisovaných a mechanisovaných jednotek závisí na rychlosti nejméně pohyblivých vozidel, nesoucích bojovou sílu jednotky. Těmito vozidly mohou býti jak těžká nákladní auta s plným zatížením, tak i bojová vozidla (obrněné automobily, tanky), nemající dostatečnou pohyblivost anebo dosti možnosti pohybu v terénu. Na takových vozidlech třeba zakládati strategickou pohyblivost motorisovaných, mechanisovaných jednotek a R.J.

B. Pohyblivost motorisovaných a mechanisovaných jednotek na bitevním poli pod účinky palebných zbraní protivníka k řešení bojových úkolů je charakterisována tímto:

Motorisované jednotky odkázané na cesty, nemají-li terénních vozidel, rozvinují se k boji jako obyčejná pěchota; avšak pěchota motorisovaná manévruje s rychlostí převyšující manévrovací rychlost obyčejné pěchoty. Tato větší manévrovací rychlost je důsledkem ekonomie sil bojovníků právě pro jejich přesun na motorových vozidlech. Takto dopravovaná pěchota je schopnější energičtějších akcí útočných, nejsou unavena dlouhými pochody. Jinak se neliší boj motorisovaných pěších jednotek od boje obyčejné pěchoty. Zvláštností boje motorisovaných jednotek jest jen rychlejší spád bojových operací.

Týl motorisované jednotky, používající k své dopravě obyčejných nákladních automobilů, je odkázán na cesty a většinou na dobré cesty, a proto je zranitelnější než trény obyčejné pěchoty. Je to něco podobného jako náruční koně u jezdeckta, které sesedlo k pěšímu boji. Zranitelnost takových automobilů se zvětšuje, není-li možno svěsti je s cesty (v lesnatém, močalovitém a horském terénu) a musí býti ponechány v koloně na cestě. U automobilů terénních je připoutanost k cestám menší, není však tím jejich zranitelnost odklizená úplně a v každém případě nutno se postarati o jejich dobré zajištění.

Při ztrátě automobilů — a o to se bude nepřítel vždy pokoušeti — ztrácí motorisovaná jednotka své vlastnosti a zvláštnosti.

Motorisované jednotky, které se mohou rychle objeviti na nepřátelském křídle, které mohou rychle provésti obchvat, obejítí nebo úder do nepřátelského boku, jsou samy citlivé v bocích a v týlu.

Mechanisované jednotky, které vedou boj na týchž vozidlech, na nichž provedly pochod a přiblížení k nepříteli, rozvinují se k boji přímo z pochodového proudu. Jejich taktická pohyblivost závisí na možnostech motorových vozidel jeti na pásech v terénu všude i přes překážky a konečně na vlastnostech terénu; je však dvakrát až čtyřikrát větší než u motorisovaných nebo jezdeckých jednotek.

Boj mechanisované jednotky se silně liší od boje jednotky motorisované proto, že mechanisovaná jednotka bojuje týmiž vozidly, na nichž provádí svůj přesun. Jsou to vlastně bojovníci s mechanisovanými nohama a z toho plynou tyto vlastnosti a zvláštnosti mechanisovaných jednotek;

nemají parku automobilů, na nichž motorisovaná jednotka je dopravována k bojišti,

rychlost, s jakou se rozvinují k boji, přesahuje značně rychlost všech jiných jednotek,

mají velkou manévrovací rychlost na bojišti a malou zranitelnost; jejíž stupeň ovšem závisí na rychlosti pohybu a na odolnosti pancíře,

mají značnou průraznou sílu vyplývající z jejich vlastností. Tato síla závisí ovšem na překvapení, na rychlosti úderu a na hloubce útoku,

jsou pružné pro manévry na bitevním poli (snadná změna směru),

jsou málo citlivé v bocích a v týlu,

potíže při velení nad mechanisovanými jednotkami v pohybné válce jsou větší než u motorisovaných jednotek a u jezdeckta,

nemohou samy udržeti dobytý terén,

bojová síla záležející v palbě, v pancíři a v motoru dává i menším jednotkám možnost řešiti taktické úkoly snadněji nežli jednotkám motorisovaným.

Akce v průlomu nepřátelské fronty, obchvaty, obejítí volného nepř. křídla a raidy (nájezdy) jsou velmi lehkými úkoly pro mechanisované jednotky, kdežto plnění těchto úkolů působí u motorisovaných jednotek velmi mnoho potíží, hlavně pro těžkopádnost a zranitelnost jejich parku a z toho plynoucí nebezpečí, že budou zbaveny svých „motorových“ noh.

Srovnáme-li to, co bylo řečeno o výhodách a nevýhodách motorisovaných a mechanisovaných jednotek a o jejich strategické i taktické pohyblivosti, můžeme si snadno učiniti představu o výhodách R.J., složených z motorisovaných i mechanisovaných prvků. A tyto jednotky jsou vlastně dosavadním výsledkem řešení problému pohyblivosti armády, spojující výhody motorisovaných a mechanisovaných jednotek a paralyzující jejich nedostatky, které se jeví, je-li jich použito odděleně.

V dalších řádcích přestanu na tom, že shrnu různé názory na použití rychlých jednotek (R.J.) v bojových operacích, poněvadž vlastnosti motorisovaných a mechanisovaných jednotek a způsob jich použití v boji vyplnou z činnosti jednotek dříve uvedených.

C. Použití RJ. k bojovým úkolům.

a) Všeobecné podmínky.

Použití RJ. v moderních válečných operacích závisí především na podmínkách terénních, na počasí, na roční době a na prostoru, který má jednotka k dispozici k své činnosti. Ne každý terén je stejně vhodný pro jejich činnost. Zalesněný terén, výhodný pro pochod RJ. při aktivní letecké nepřátelské činnosti, je na druhé straně pro ně nebezpečný, neboť může ho býti nepřítelem dobře využito k organisování hnízd odporu, k vytvoření překážek na komunikacích, a co je nejhlavnější, ztěžuje velmi značně rozčlenění do bojových tvarů, nedovoluje úplné a účelné využití obrněných vozidel (tanků, obrněných automobilů). To se ovšem vztahuje na rozsáhlé a husté lesy s malým počtem cest a lesních průseků.

Tíže boje v takovém terénu připadne u RJ. téměř výhradně pěchotě, podporované jednotlivými děly s omezeným počtem obrněných vozidel, působících hlavně na cestách a průsecích. Proto nutno pochod RJ. organisovat tak, aby při srážce s nepřítelem měla takový les za sebou, nebo předem vyslati síly, které by vyrazení RJ. z lesa zajistily.

Močálovitý terén je nevýhodný pro útočné akce RJ., hlavně pro obrněná vozidla, ale je naopak výhodný pro obranu jím probíhajícího defilé pěchotou a tančíky.*) Tanků a obrněných automobilů bude moci býti využito jako úderné skupiny teprve tehdy, když se nepříteli podaří proniknouti přes defilé. Při pochodu močálovitou krajinou musí RJ. počítati s různými překážkami, které mohl nepřítel vytvořiti na komunikacích v defilé. Proto se jeví nutnost dalekého průzkumu cest.

Rovinatý, plochý terén skýtá veliké výhody pro činnost tanků, tančíků a má-li dosti komunikací i pro obrněné automobily (nejsou-li terénní), avšak nemá-li terén rovinatý porostu a terénních skrytů, je nevýhodný pro pěchotu, která v něm velmi trpí nepřátelskou dělovou palbou automatických zbraní.

Mírně zvlněný terén, pokrytý prostorem v menších plochách a s dostatečně hustou komunikační sítí se hodí nejlépe pro činnost RJ., neboť vyhovuje všem jejím složkám.

Krajina, která má mnoho vodních toků, zvláště větších a širokých, velmi komplikuje využití obrněných vozidel, i když mohou vodní tok na určitých místech přebrodit, neboť právě k tomu účelu jsou obrněná vozidla nucena nahromaditi se u brodu, vydávající se v nebezpečí, že budou napadena nepř. dělovou palbou nebo letectvem. Proto v boji o přechody přes vodní toky bude veškerá tíže boje spočívat na pěchotě, podporované jedině dělostřelectvem. Aby obrněná vozidla mohla působiti, musí pěchota nejdříve vytvořiti předmostí k zabezpečení přechodu vodního toku obrněnou vozbou. Z toho je zřejmý velký význam vodních toků, které svými vlastnostmi překážkovými budou značně ztěžovati útočné akce RJ. a jejich pochod, a naproti tomu, jak velké výhody budou skýtatí obránci proti akcím RJ.

Použitím plovoucích tanků, t. zv. „amfibií“, klesne poněkud překážková hodnota vodního toku, nezmizí však úplně.

*) Tančík je malé obrněné vozidlo, vyzbrojené kulometem nebo dělem. Pohybuje se na pásích rychlostí 45 km/1 hod. Jsou to vozidla, vyrobená v Anglii, typu Carden-Lloyd.

Při organisaci pochodu takovým terénem je nutno získati předem předmostí na protilehlém břehu řeky vysunutými jednotkami nemotorisovanými a mechanisovanými.

Kromě vlastností terénu má na manévry R.J. poněkud vliv i směr, početnost a stav komunikací, zvláště se zřetelem na počasí, ač zdokonalováním motorových vozidel bylo dosaženo velké schopnosti pohybu ve volném terénu i za nepříznivých podmínek komunikačních a povětrnostních.

b) Operace R.J. mimo bitvu.

Pochody.

1. Denní pochod v blízkosti nepřítele.

R.J. musí býti složena z prvků schopných zajišťovati, přezvídati a zjednávatí dotyk s nepřítelem — tedy z motorisované pěchoty (na terénních vozidlech a co možná lehce obrněných), která je jádrem R.J., z tanků a z tančíků, z obrněných automobilů, z motorisovaného dělostřelectva a konečně z motorisovaných služeb.

Zásadou pro pochod R.J. buď rozčlenit ji do šířky nejméně na dvě pochodové osy, neboť to usnadňuje rychlost a plynulost pohybu, lépe chrání proti vzdušnému pozorování, činí ji méně zranitelnou, dává větší šířku fronty, z níž lze snadněji a rychle se rozvinouti k boji a manévrovati.

Při nutnosti pochodu jen po jedné pochodové ose třeba učleniti R.J. značně do hloubky a zesílit všechna opatření k protiletadlové ochraně pochodu.

Rozčlenění R.J. za pochodu by mohlo býti asi toto:

1. sled: přezvědná jednotka (P.J.), složená z motorisované pěchoty (na terénních, lehce obrněných autech), z obrněných automobilů a z kulometných tančíků, z čtyř až baterie motorisovaného dělostřelectva.

2. sled: hlavní síly R.J. (brigáda nebo divise): pěchota na automobilech a motocyklech, motorisované dělostřelectvo, tanky, tančíky, služby, zadní voj, složený z motorisované pěchoty s tančíky. Při pochodu R.J. po dvou pochodových osách by pochodovaly tanky a část motorisované pěchoty po jedné, ostatní pak části hlavních sil po druhé pochodové ose. Hlavní síly by se chránily vpředu slabým předvojem.

Vzdálenosti mezi jednotlivými jednotkami kolony 3—5 km — jsou diktovány zřetelem na nepř. dělovou palbu a nutností vyhnouti se zbytečnému nahromadění sil, bojových prostředků a motorových vozidel při nepřátelském leteckém náletu.

Délka kolony vyšší R.J. (brigády) asi o počtu 600 motorových vozidlech, pohybující se po jedné ose, byla by asi 30—35 km, při pochodu po dvou osách asi 15—20 km, nepočítáme-li do délky kolony vzdálenosti mezi jednotlivými složkami.

Vzdálenost čela valných sil od průzkumných hlídek za pochodu proti nepříteli s hlavními silami po 2 osách by byla asi 30—35 km, to znamená asi 2 hodiny pochodu motorisované jednotky po dobrých cestách.

Bočné zajištění za pochodu.

R.J., vyznačující se značnou pohyblivostí a možností pohybu mimo cesty, může se často vyhnouti bočným pochodům. Není-li to však možné

nebo je-li nebezpečí, že pochodující jednotka může být napadena z boku (protivník, disponující rychlými jednotkami, bude se o to vždy pokoušet), bude se v ohroženém boku zajišťovatí bočným vojem.

Úkoly a činnost bočního voje, ať pohyblivého nebo stojícího, se neliší od úkolů a činnosti bočního voje obyčejné pěchoty. Bude však nutno stanovití bočnímu voji RJ. rychlost pohybu vzhledem k pohybové rychlosti valných sil, stanovenou se zřením na ony jednotky, které jsou nejpomalejší.

2. Noční pochody RJ.

Podmínka pro dosažení překvapení protivníka — utajení pochodu — bude platiti stejně, ba ještě více pro RJ. nežli pro jednotky motorisované, protože by velká taktická i strategická pohyblivost RJ. nebyla nic platná, kdyby její pohyb byl již v samém počátku nepříteli prozrazen. Rozsáhlá činnost letectva v příští válce bude nutit velmi často, aby RJ. prováděla své přesuny v noci. Proto umění prováděti noční pochody RJ. bude mítí velký význam nejen jako prostředek pasivní OPL., ale i jako prostředek umožňující překvapení.

Noční pochod RJ. za vojsky v dotyku s nepřítelem.

Způsob provedení nočního pochodu je závislý na technických vlastnostech jednotlivých složek RJ.

Organisace pochodu, odpovídající taktické úloze, musí býti možno technicky provéstí. To znamená, že při sestavování kolony (pochodových proudů) musíme mítí na zřeteli vždy nutnost, aby v čele kolony byly takové jednotky, které jsou nejzpůsobilejší pro eventuální noční boj. Tím dojdeme k nutnosti, dáti dělostřelectvo a obrněná vozidla, jejichž bojová činnost v noci je pranepatrná nebo vůbec nemožná, více dozadu pochodového proudu.

Učlenění pochodového proudu RJ. v noci mohlo by býti asi toto:

1. sled by byl tvořen zásadně motorisovanou pěchotou s motorovými vozidly do 15 t (tedy rychlejšími),

2. sled by tvořily jednotky, které v noci nejsou vůbec anebo v omezené míře schopny boje, a veškerá motorová vozidla více než 15-tunová (pomalejší). Bude to hlavně dělostřelectvo a obrněná vozidla.

Zdá se, že takovéto učlenění jednotek při nočním pochodu dává největší zárukou pro udržení pořádku a pochodové kázně. Délka kolony se zmenšuje, jednotky stejně rychle tvoří část kolony, zmenšuje se pravděpodobnost ztrát při střetnutí se s nepřítelem anebo při nástrahách, které nepřítel učinil, aby náš pochod buď znemožnil nebo alespoň zdržel. Tento případ bude nutno mítí na zřeteli tehdy, když vojska, která jsou v dotyku s nepřítelem, tohoto nepřítele zahнала na větší vzdálenost a neměla dosti času důkladně očistiti terén od nepřítele, hlavně osady.

Zajištění nerušeného průběhu nočních pochodů může býti provedeno zvláštními skupinami, vyslanými předem po cestách pochodu RJ., na nichž tyto skupiny postaví jednotlivce se svítilnami a ukazovateli cest. Kromě toho se k eventuální úpravě pochodových cest vysunují předem — nejlépe s jednotkami, určenými k průzkumu cest — technické nebo ženijní jednotky s úkolem, upravití podle potřeby komunikační objekty do příchodu RJ., aby nenastalo její zdržení na pochodu.

Kromě těchto opatření nutno míti zvláštní službu, která by se za pochodu starala o porouchané stroje, ponechané na místě, nebo o takové stroje, jež se opozdily z jakýchkoli důvodů, a která by kontrolovala průchod zádi kolony jednotlivými místy, sloužícími k regulování pochodu.

Taktické zajištění nočního pochodu za vojsky v dotyku.

1. Jestliže jest nepravděpodobná jakákoli pozemní činnost nepřítele, zajistí se R.J. jen blízkým předvojem na vzdálenost asi 5 km od čela valných sil a zadním vojem s úkoly pořádkové služby.

2. Jestliže vlastní vojska na frontě při zatlačování nepřítele nebyla s to likvidovati všechna hnízda nepř. odporu a záškodnické jednotky, zanechané úmyslně nepřítelem v týlu našich vojsk v pásmu dřívějšího boje, nebo děje-li se pochod prostorem, kde je nepřátelsky smýšlející obyvatelstvo, musí R.J. počítati s možnostmi činnosti nepřítele nebo nepřátelsky smýšlejícího obyvatelstva. Tu bude účelné, když v čele každé dílčí kolony (kromě kolon motorisované pěchoty), bude menší jednotka motorisované pěchoty, opatřená malými světlomety, která by byla ochranou mechanisovaných a ostatních jednotek proti nepřátelským nástrahám.

Přímé zajištění kolony ve směru k nepříteli se provede předvojem, jak bylo řečeno již dříve. Zajištění kolony zezadu a v boku nebo v bocích provedou části motorisované pěchoty. Vzdálenost tohoto bočního zajištění od valných sil bude se řídití možnostmi komunikačními a bude zpravidla asi 3—4 km.

Při nočním leteckém náletu se R.J. nezastaví, nýbrž pokračuje v pohybu, zvětšíc rychlost a vzdálenosti mezi dílčími kolonami.

c) Boj R.J.

1. Střetný boj.

Střetný boj je nejcharakterističtějším druhem boje R.J. z těchto důvodů:

velká pohyblivost dává jí možnost uchopiti iniciativu a vnutiti nepříteli svou vůli.

jejich značná průbojnost zajišťuje nejlépe jejich úspěch, rychlý spád událostí v střetném boji vůbec zvyšuje se u R.J. ještě více.

Všechny tyto zvláštnosti vyžadují od velitele R.J. rychlé rozhodování, jasnou myšlenku manévru, rychlé a správné ocenění situace, rychlé rozvinutí vojsk z pochodových proudů a iniciativu.

Při přibližovacím pochodu musí býti velitel R.J. u předvoje a někdy dokonce i u gros přezvědne jednotky R.J.

Organisace průzkumu.

Orgánem průzkumu může býti jednotka sestavená podle situace a potřeby nebo přezvědná jednotka (P.J.) stálého složení.

Síla přezvědné jednotky (P.J.), ať nahodile sestavené neb organizačně stálé, musí býti taková, aby mohla prozkoumati pásmo přidělené R.J. 2—3 přezvědnými oddíly (PO) a aby v jejím gros zůstaly ještě dostatečné síly.

Složení PJ. by mohlo být asi toto:

velitelství PJ.,
rota terénních OA.,
rota až prapor motorisované pěchoty na terénních automobilech podle potřeby lehce obrněných,
četa až baterie motorisovaného dělostřelectva,
rota kulometných tančíků,
speciální jednotky: ženisté, telegrafní vojsko, plynové jednotky a p.

PJ., jejíž gros se pohybuje po ose pochodu hlavních sil RJ. na vzdálenost 20—25 km od jejího čela, vysílá v důležitých směrech PO. a v méně důležitých jen průzkumné hlídky (PH.). PO. provádí průzkum na vzdálenost asi 10—15 km od čela gros PJ., vysílající na důležitá místa průzkumné hlídky složené z OA. nebo z tančíků. Tyto PH. mohou se vysílati jen na takovou vzdálenost, aby gros PO. bylo zajištěno před neočekávaným útokem obrněných sil protivníka, a budou se pohybovati, ovšem podle terénu, na vzdálenost asi 3 km. V pásmu možného střetnutí s nepřítelem se pohybují PH. skoky od skrytu ke skrytu tak, aby mohly dáti PO. včas zprávy o přítomnosti nepřítele.

Rychlost pohybu PO. je závislá na stavu komunikací, na tvaru terénu, na počtu motorových vozidel a na denní době a bude průměrně okolo 20—25 km za 1 hodinu ve dne a asi 10—15 km/1hod. v noci.

Organisace pochodu RJ.

Pochod se má provést zásadně nejméně po dvou pochodových osách. V pásmu pochodu vysílá RJ. k svému přímému zajištění předvoj, který pracuje ve spojení s PJ. Úkol předvoje bude týž jako u obyčejné jednotky.

Složení předvoje by mohlo být asi toto:

prapor motorisované pěchoty,
1—2 baterie motorisovaného dělostřelectva,
četa OA. a četa útočné vozby,
ženijní vojsko, telegrafní vojsko a jednotky plynové služby.

Učlenění valných sil:

1. sled (bojový): velitelství a štáb RJ., telegrafní jednotka, jednotka plynové služby, ženisté, tanky a tančíky, dělostřelectvo, motorisovaná pěchota, zadní voj.

2. sled (služby). Budou se pohybovati podle dané situace buď přískoky nebo plynule. Zde nutno podotknouti, že jednotlivé služby jsou vybaveny motorisovanými zbraněmi proti letectvu a obrněné vozbě.

Velitel RJ. musí se snažit přivést ji k bitevnímu poli skrytě a shromážděně, aby měl silnou pěst k provedení hlavního úderu.

Vyložení pěchoty před vstupem do boje musí se provést mimo dosah nepřátelských těžkých kulometů, a to v rozčlenění do šířky i do hloubky, aby se vyhnula ztrátám od nepř. dělové palby. Tato opatření nesmějí však být příčinou nevdárného a roztrášeného zasažení pěchoty do boje. Motorová vozidla, na nichž byla dopravována pěchota, musí se odsunouti dozadu a jejich skryté umístění musí být chráněno proti útokům ze vzduchu a proti nepř. pohyblivým jednotkám, jimž by se podařilo dostat se do týlu RJ.

Uvedený požadavek o vykládání pěchoty je základním požadavkem kladeným na R.J. jako na jednotky velmi pohyblivé, poněvadž jinak, kdyby se musily vyložit mimo dosah dělové palby, pozbyly by svého významu, ztrácejíce právě výhody své vlastnosti — pohyblivosti a překvapení. To ovšem znamená, že motorisovaná pěchota R.J. musí mít k svému převozu k dispozici vozidla terénní s velkou schopností pohybu mimo komunikace ve volném terénu.

Použití tankových jednotek R.J. v střetném boji.

Na použití tankových jednotek v střetném boji musíme se dívat se dvou hledisk:

1. Nepřítel neměl ještě čas se rozvinouti. — V takovém případě bude se činnost tankových jednotek vyznačovati samostatnými akcemi, ovšem v taktickém spojení s ostatními jednotkami. Základním úkolem tanků bude útok na nepřátelské kolony a působení do jejich boku a týlu.

2. Nepřítel se již rozvinul a obsadil určitý prostor. — V tomto případě nebude se použití tanků nikterak lišiti od útočných akcí pěchoty na zběžně organisovanou posici za podpory útočné vozby.

Činnost dělostřelectva R.J. v střetném boji.

V zásadě se nikterak neliší od činnosti dělostřelectva normálních jednotek. Umístění dělostřelectva za přibližovacího postupu je rovněž obdobné. Určitá část dělostřeleckých prostředků má dostati za úkol působiti proti nepř. zbraním působícím proti útočné vozbě a ochranu postupu vlastních tanků.

Letecké jednotky budou se R.J. přidělovati podle toho, jaká úloha bude R.J. svěřena.

2. Použití R.J. na křídle.

Principem pro použití každé rychlé jednotky je krátký rozhodný úder a potom buď pronásledování nebo přerušení boje a ústup. Při operaci na křídle nebo proti nepř. křídlu nemůže R.J. počítati s tím, že nepř. křídlo nebude dobře zajištěno proti její akci, naopak, musí býti připravena na to, že nepřítel učiní veškerá opatření, t. j., že připraví protitankové bojové prostředky, že provede ničení a připraví překážky (ovšem měl-li k tomu dosti času). V takovém případě by nebylo výhodné, kdyby R.J. působila přímo proti nepř. křídlu. Musí vyhledávati jeho obchvat nebo obejít a neustále ohrožovati nepř. tyl zrovna tak, jak to musí dělati při pronásledování.

3. Použití R.J. při průlomu nepřátelské fronty.

Rychlá jednotka, která byla soustředěna za místem projevujícího se průlomu nepř. fronty a při provedení průlomu puštěna do něho za tím účelem, aby jej rozšířila, vysílá nejdříve do průlomu P.J., za níž se pohybují hlavní síly R.J. Za těmi nutno však vyslati ihned jezdeckto s úkolem, vystřídati průzkumné orgány R.J. v bocích a rozšiřovati úspěch do šířky, kdežto úkolem R.J. bude rozšířit úspěch do hloubky. Působením jezdeckta v bocích průlomu bude zároveň zajištěna frontální činnost R.J. a budou chráněny její boky. R.J. musí podniknouti co možná nejlhlouběji

do průlomů. — Její akce bude mít účinek zvláště tehdy, bude-li provázena činností bojového letectva, působícího s počátku na nepř. ústupové komunikace a týlová zařízení, později hlavně proti jeho čerstvým silám přicházejícím likvidovati průlom protiútokem.

Nejlepšího výsledku v rozšíření průlomu se dosáhne společnou činností R.J., armádního jezdecktva a bojového letectva.

4. Zajištění ústupu vlastní armády.

Při zajišťování ústupu vlastní armády bude R.J. mít co činiti s nepřítelem mnohem silnějším, složeným ze všech zbraní a se zvlášť intenzivní leteckou činností.

Zajištění ústupu armády provede R.J. kombinací obrany na široké frontě a na postupných zadržovacích postaveních s eventuálními krátkými, avšak prudkými protiútoky.

Velitel R.J. musí proto mít v rukou pohyblivou zálohu, složenou z O.A., z tančíků, z rychlých tanků a z motorisované pěchoty.

Zadržovací postavení se obsadí skupinou obrannou, složenou z pěchoty, z dělostřelectva, z tančíků, z plynových jednotek, z ženistů, která bude určena ke zdržování nepřítele. Nejsou-li boky tohoto postavení zajištěny, budou v bocích pracovati hlídky O.A.

Za tímto postavením se rozmístí skupiny úderné, složené z pěchoty a tanků nebo z pěchoty, z tančíků a z O.A.

Obranná skupina zdržuje palbou postup nepřítele a podniká protiútoky (je-li to pro splnění úkolu nutné) tančíky nebo tanky do nepř. boku.

Když se nepřítel přiblíží k postavení a připraví se k útoku, zahájí obranná skupina ústup tak, aby přivedla postupujícího nepřítele pod bočný protiútok úderných skupin, pod jejichž ochranou pak provede ústup na automobilech, shromažďujíc se postupně v pochodové proudy. Úderné skupiny se pak přemění ve skupinu obrannou, která chrání ústup hlavních sil (původní obranné skupiny).

Někdy bude výhodné, aby současně s protiútokem úderných skupin do nepř. boku podnikla protiútok i obranná skupina frontálně (značně rozervaný terén, málo agresivní a vyčerpaný nepřítel).

5. Zajištění nástupu armády.

V této operaci budou mít R.J. s počátku co činit s pohyblivými nepřátelskými vojsky určenými k rušení nástupu.

Nejvhodnějším úkolem R.J. v první fázi bude, porazit nepř. pohyblivá vojska provádějící ony akce.

V druhé fázi, t. j. když dojde k střetnutí s hlavními silami protivníka, zahájí zadržovací boj.

6. Použití R.J. ke vpádům na nepř. území k rušení.

Cílem takových vpádů, pro něž se R.J. výborně hodí, bude: obsadit důležitá pohraniční území a komunikační uzly, zničit anebo poškodit důležité komunikační objekty.

Na počátku mobilisace lze očekávat v nepř. pohraničí jen slabé jednotky na velmi širokých frontách s nedostatečnými překážkami. Tyto krycí jednotky nebudou mít čas k provedení soustavného ničení, které by mohlo vážně zpomalit postup R.J.

RJ. se setká po překročení hranic pravděpodobně s pěchotou podporovanou jen slabým dělotřelectvem a s jezdeckem na širokých frontách a dále za hranicemi s jednotkami všech zbraní, které budou bránit důležité komunikační uzly, s bojovým letectvem a konečně s motorisovanými a mechanisovanými vojsky vyslanými nepřítelem k odvetným akcím.

Z toho vyplývá i taktika RJ. v této operaci:

přiblížit se k hranicím skrytě, v noci, v několika proudech, překročit hranice silnými PO. vyslanými v důležitých směrech, rozčlenit jednotlivé proudy do šířky a do hloubky k utajení před vzdušným pozorováním a k zamezení ztrát činností nepř. bojového letectva.

Narazí-li RJ. při překročení hranic na nepř. odpory, prolíná jimi, využívajíc mezer, a pokračuje dále rychle k cíli. Když se k němu přiblíží, vysílá ve směru možného nepř. protimanévru zajištění s úkolem, zdržeti eventuální postup nepřítele dotud, dokud nesplní daný úkol.

Před útokem na hlavní cíl vpádu je výhodné vyslati jednu nebo dvě skupiny k provedení útoku na podřadnější objekt ke klamání nepřítele.

Při určování objektů, které mají být zničeny, stanoví se obvyčejně jeden cíl hlavní a několik cílů vedlejších. Splnila-li RJ. daný úkol a dovoluje-li to situace, provede útok ještě na cíle podřadnější.

V budoucí válce bude RJ. v těchto operacích tím, čím v nich dosud bylo strategické jezdeckvo, nebo, lépe, bude základním jádrem vojsk, určených k provedení vpádů, která mohou být složena jak z RJ., tak i z jezdeckta navzájem se doplňující.

(Příště dále.)

Vojenství u nás a v cizině.

Major gšt. B.:

Tanky v různých armádách.

Velmi lehké rychlé tanky.

Nejlehčím vzorem rychlého tanku je dnes anglický Carden-Lloyd Mark VI a VII, který se dobře hodí pro přezvědné jednotky. Mimo to se ho používá jako lafety protitankových zbraní a jako lehkého traktoru. Těmito tanky je opatřena 6. a 7. pokusná pěší brigáda.

Tento vzor tanků zkouší též Československo a Itálie. Francie zkouší vzor inž. Sabathé s motorem Renault 18 HP, který je jakýmsi pohyblivým „kulometným hnízdem“; je úmysl dáti tři takové tanky pro pěší prapor.

Lehké tanky.

Tato zbraň se velice rozvinula již za světové války, a proto je další vývoj nutně volnějším.

Francie má dosud 3400 tanků Renault vz. 17, zbylých z války; v r. 1933 bude mít 2200 modernisovaných Renault vz. 1926/27, 1200 speciálních tanků pro spojení a zásobování a 1500 Renault nového vzoru. Požadavek vyšší strategické pohyblivosti vedl k pokusům s tanky St. Chamond vz. 28 a Renault vz. 29. Ostatní tanky Renault, vyrobené za války, byly rozděleny takto: